

ODA

Hteo bih da zvezde zelene,
uzdišu u noćno paperje,
i hteo bih da gore planine
gipkavim nitima žarnim,
al' crnog se praha sipkava senka
sa zaoblanih kruna sasipa:
svet ovaj sa vrha je pokoren,
gde nebesa je bruj, i daljina zuj,
i avioni sa naočnjacima ucaklenim,
i trube noćnih pogreba.

Načet grumen meseca,
sazvežđa grožđe vrbovo
zapinje o rešetke dizala
nepodizno stepenastih reka:
rešetke drhte,
točkovi poskakuju
a voz nečiji poprečio reku
kroz okrugli mrak čistinom leti;
reka ali sva vrata zatvara
i uglom se uliva u gorka mora.

LETNJA PROGNOZA

*Vidim plave dvorove
Sa zidovima od dima.
Na kamen Jerusalima
Ti metni svoje darove.*

Vladimir Šenkman (1955–2002)

Leto će biti crveno, kao strela strele-voz.
Na ukočenim točkićima, do usijanja smrznutim skroz,
od žuto-crnog do plavozelenog – vretenaca more
preleteće na točkićima, što lednobelo od žege gore.

Leto će biti belo, vejaće sneg zlačani.
Suprotni vetar duvaće usta na usta pustinji,
i, crnje no zelene, mravlje lavove
pustiće da izlete iz jerusalimske Neve.

Leto će biti crno, a u njemu zlatni fenjeri.
Oštrouglo, kô neki si meteor naduvani,
preko razlivene jerusalimske Moskva-rečice
od zelenoplavog do crno-žutog – preleteće vretence.

*** [zagrađe crno u svetlost zarastalo...]

zagrađe crno u svetlost zarastalo
nalik repatim lučama nagnutim
rastom kao mi

predgrađu belom senka prirastala
kao kad na gvožđe bubri vitriol
jednostavno usnivši

podgrađu žutom od pepela kapa narastala
kao da iz rasparanih cigareta izlazi
rastom kao mi

grad nevidljiv u vazduhu raste ceo
odvesnih skrivenih ruža čitav veo
jednostavno usnivši

ZIMA 2011

grad je od vrha do dna produvan
neće ovde više da se prođe

ovoj tami buktanja je dosta
ali je pod njom neka druga tama –
te se evo sa čeličnog pijedestala
zima ovde sipala –
u belo oblačje poslagana
po ulicama koštanim
kao crni dah slani
nad tobom i nada mnom

dim pahuljični sneg trouglasti
tame slojeviti kočan
topli hrast oštrika, razgoljen –
na plećima mu goli blesak –
poluhrast polušubara
polupehar zlatni
po ivičnjacima grbavim
kukoljem i plevom zavejanim

grad je od dna do vrha produvan
neće dovde više da se dođe

*** [...tamo i letećemo, gde mostova zglobovi]

...tamo i letećemo, gde mostova zglobovi
zorem se iskre, poput mrtvih bajoneta
gde skaču zarđali ljljci
po umirućem mermeru reke,

gde su suncem vrčevi od gvožđa naliveni,
gde vazduh u letu kao u ogledalu gori,
gde i smrt iz stihova mi omiljenih
kroz platna govori.

BIO JE GRAD...

I've never seen an ugly bridge
(iz stihova Merilin Monro)

Bio je grad, koji skoro da odlete,
oblačja grozdovi naduvana gomila,
izli se u kolonade tamnine.
Samo još na žitkoj zemlji senke podledne
samo još u pepelu neba ptice podletne –
sindžiri rđa, trule vrengije.

Iz tornjeva se nazirali skeleti
i gole rage gorele iz tame,
i lica anđela se bečila,
dok je ponad noćnih mostova, ne ovde,
noćnom kaldrmom crvotočina
da se slije u rešetke oprobavala.

Iz kuće smo izašli, tu videsmo ga još,
u zimskom krznu drveća mrznući oganj
i sivoplave obrise raja.
Al' načas okrenuti – prostranstva pusta,
nad rekom tek mostovi gmizali,
noć belosagorelu mrvili.

PROLEĆNI PROLET BUBA

Kukci lete šumom šupljom
upravljaju ranim rogovima,
plavičaste oči njihove tečne,
nama nevidne

udenjčen, njihov, uz krila im,
imetak, u smolu natopljen,
njihove, ne nama, okrenute,
oči tečne nevidne,

istok po njima ukoso kosi,
providnim šubarama rubi,
ispod njih se prugom kosom
spušta padinom zapah kosi,

osušeni trunci smole
kaplju im sa korena nosa:
kroz zaslepljena debbla
iz smrti u smrt ih prenosi.

EPITAF

I gavran, i vatra, i vetar nad rekom,
I zvezda hladni roj, i prašnjav mesec,
I ti, lepojko, sa ridajućom rukom,
Ne plačite za mnom, zaboravite imena.
U danima neradosnim reči surove
Obidavah se da meh šuplji punim,
Te mi kroz šištaj i krhot katkad dovrišta
Bezdomno rastinje stiha.

Ni gavran na vetru, ni grad iza ograde,
Ni slanog brloga som ni topola san,
Ni grom koji tutnji iza plavogorskog oblaka,
Ni zlatni tramvaj na mostu kosom
Neće da prodre u mehur ispunjen tišinom
I nečujno da jeca, poput ljiljka na ruci,
Sa humkom, u tuđoj zemlji iskopanom,
I kamenom na neruskom jeziku.

GANTIJADI, 1984. (dva odlomka balade)

1.

na kuvano tkemali mirisala kosovratna čađ
buđavog duvana pakla plivala i meseca lutka
nabrekla na nebu kaplja zelenu čaču pila

gurala senke nad zatamnelom gorom
(kao da je tata satiros heroj crnog mora)
isparavala sirovost duvana nevidljiv kapljao roj

(to utopljen Stavraki nečujno je plakao sa peska)
(to mokri su dvorski psi rovali po duvanu)
(to švrljala se po mraku sa Jermenima ribareva kći)

2.

(to je plavo rame susedove galinke)
škripao je topli šljunak lebdeo nad bregom mesec
u oblaku talka povojče se belo rasplinulo

u kućama se kosa gasila, stinjao se liskun u moru
gvozdenim mrljama usahlo bez traga more
život se okrenuo na petama i udaljio od mora

nad ulicom žica zuj u mutnim kolonama stanica
iz tame kosoroge pogledao žandarm i rekô
do drage put tražih al' ga naći nije lako...

PRŠLJENASTI PLATAN

na pršljenasti platan, do osušenih prstiju odran,
sa pozlaćenih oblaka somotni se blesak osipa
tu gde je niži oblak raskvašen od preobraćenog leda –
tu bodljikava žica poderana je i krv kaplje kao voda
tu gde se tama prosipa tu gde tma čisti staklo
toliko je očišćeno staklo da se niz njegov sunce steklo
na platan polugoli što poslednje skida kaiše
i – na mrtvu mu glavu, sa ledenim u ušima šašem

KIŠA U FIRENCI: UNUTRA I VANI

Stupismo pred kapiju u plavu kišu firentinsku
Koja zujeć je o kosomreži od monistra visila –
Kao pčelinji oblak, kao poluženski vazduh,
Kao predah, koji više ne mogu da nosim –

Tako je pevalo olovo kroz oblake pljušteć,
I cmizdrile drveća glave brašnom posute,
I golog srca nekog leteo je veseli odsev
Nad sklopljenim telom reke polumuške,
Tako je usiren nebeski svod puštao kišu –

*stala da sačeka dok predahnem
arhandeo sa krilima poput klavirske navlake
koso prelećući italijanski prozor.*

(rano proleće 2007)

*(S ruskog prevela **Verica Tričković**)*